

Eindexamen economie 1-2 havo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

Maximumscore 2

- 1 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $\text{€ } 27.650 \times 1,093 = \text{€ } 30.221,45$

Maximumscore 2

- 2 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de CPI dan lager kan uitvallen waardoor een minder hoge loonstijging kan volstaan om de koopkracht gelijk te houden.

Maximumscore 2

- 3 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $0,1 \times \text{prijsindex nieuwe producten} + 0,9 \times 109,3 = 107,80$
De prijsindex van nieuwe producten bedraagt $(107,80 - 98,37) \times 10 = 94,3$.
In 2000 is de gemiddelde prijs van nieuwe producten ten opzichte van 1995 met $100 - 94,3 = 5,7\%$ gedaald.

Opgave 2

Maximumscore 2

- 4 Uit het antwoord moet blijken dat de concentratie van topartiesten op zaterdag ertoe leidt dat de vraag naar toegangskaartjes op zaterdag (bij iedere prijs) hoger is dan op zondag.

Maximumscore 2

- 5 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Het vraagoverschot op zaterdag betreft 15.000 belangstellenden.
Het aanbodoverschot op zondag is $60.000 - 55.000 = 5.000$ toegangskaartjes.
 $15.000 - 5.000 = 10.000$ belangstellenden krijgen geen toegangskaartje voor zondag.

Maximumscore 3

- 6 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
Totale opbrengst zaterdag	$60.000 \times \text{€ } 50$	€ 3.000.000	
Totale opbrengst zondag	$55.000 \times \text{€ } 50 + 5.000 \times \text{€ } 40$	€ 2.950.000	
Televisierechten		€ 400.000	
• Totale opbrengst		€ 6.350.000	<u>2</u>
• Totale kosten	$60.000 \times \text{€ } 10 \times 2 + \text{€ } 3.500.000$	€ 4.700.000	<u>1</u>
Totale begrote winst		€ 1.650.000	

Maximumscore 2

- 7 voorstel organisator B
Een voorbeeld van een juiste berekening is:
Voorstel organisator A: opbrengst $\text{€ } 50 \times 75.000 = \text{€ } 3.750.000$
Voorstel organisator B: opbrengst $\text{€ } 80 \times 60.000 = \text{€ } 4.800.000$

Eindexamen economie 1-2 havo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 3

Maximumscore 2

- 8 Uit het antwoord moet blijken dat er door (individuele) premiebetaling vermogen is gevormd voor de financiering van (individuele) uitkeringen in de toekomst.

Maximumscore 2

- 9 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{In 2000: } \frac{2.154}{9.831} \times 100\% = 21,9\% \qquad \text{In 2050: } \frac{3.822}{9.603} \times 100\% = 39,8\%$$

De toename in Nederland is $39,8 - 21,9 = 17,9$ procentpunten en dat is lager dan in België (19,9) en Duitsland (25,6).

Maximumscore 2

- 10 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat de uitkeringen in België lager zijn waardoor een lager premiepercentage kan volstaan om de benodigde uitkeringen op te brengen.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat in België het draagvlak groter / (premie)inkomen hoger is, waardoor een lager premiepercentage kan volstaan om de benodigde uitkeringen op te brengen.

Opgave 4

Maximumscore 6

- 11

Te beoordelen aspect	Noteer 0, 1 of 2 punten: 0 indien (vrijwel) geheel fout 2 indien (vrijwel) geheel goed 1 bij twijfel
a Het gevolg van een belastingverlaging voor de productiegroei in Nederland is correct uitgewerkt. Te denken valt aan een toename van het (reële) besteedbare inkomen waardoor de bestedingen toenemen en daarmee (bij onderbesteding) de productie.	
b Het gevolg van een belastingverlaging voor de inflatie is correct uitgewerkt. Te denken valt aan de kostprijsverlagende gevolgen van een belastingverlaging waardoor de inflatie afneemt.	
Het gekozen aspect is correct uitgewerkt. Te denken valt aan: bij 1: een toename van de participatiegraad doordat stijgende netto-inkomens een aanzuigende werking op de arbeidsmarkt hebben. bij 2: een afname van de omvang van het zwarte circuit doordat een belastingverlaging productie in het zwarte circuit minder aantrekkelijk maakt. bij 3: het terugverdienen van een deel van de belastingverlaging doordat een belastingverlaging tot toename van de bestedingen / werkgelegenheid / productie leidt.	
Indien het gebruikte aantal woorden te veel afwijkt en / of het betoog geen goed doorlopend verhaal is.	-1

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 5

Maximumscore 2

- 12 onjuist

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat stroom individueel leverbaar is en daarom steeds een individueel goed is.

Maximumscore 2

- 13 “De overheid verwacht ... mogelijk worden.”

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:
Een toelichting waaruit blijkt dat de prijsverlaging van stroom tot een toename van het stroomverbruik zal leiden, waardoor er (ondanks een eventuele toename van duurzaam geproduceerde stroom) een toename plaatsvindt van verbranding van fossiele brandstoffen.

Maximumscore 2

- 14 Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat smallere winstmarges bij de stroomproductie onvoldoende ruimte bieden voor de noodzakelijke investeringen in de bedrijfszekerheid van de stroomproducenten.

Opgave 6

Maximumscore 2

- 15 denivellering

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat het inkomensaandeel van de lagere inkomensgroepen is gedaald en het inkomensaandeel van de hogere inkomensgroepen is gestegen.

Maximumscore 2

- 16 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
In 1960 bedraagt het aantal personen op het hoogste functieniveau
 $0,011 \times 3.209.000 = 35.299$
In 1996 bedraagt het aantal personen op het hoogste functieniveau
 $0,068 \times 5.155.000 = 350.540$
 $\frac{350.540}{35.299} = 9,9 \rightarrow$ bijna 10 maal zo hoog

Maximumscore 2

- 17 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $6.471.000 - 494.000 - 5.155.000 = 822.000$

Maximumscore 2

- 18 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $\frac{100}{10,3} \times 480.000 = 4.660.194,174$ arbeidsjaren

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Eindexamen economie 1-2 havo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
19 ☐ Beide beweringen zijn juist. Een voorbeeld van een juiste verklaring is: <ul style="list-style-type: none"> • Een verklaring waaruit blijkt dat de procentuele stijging van de werkgelegenheid in arbeidsjaren in Flevoland groter is dan in alle andere provincies • Een verklaring waaruit blijkt dat als de werkgelegenheid in Zuid-Holland in 1990 100 arbeidsjaren bedraagt, de werkgelegenheid in Zuid-Holland in 1998 ten opzichte van 1990 met 9,8 arbeidsjaren is gestegen en in Flevoland met $50 \times 0,198 = 9,9$ arbeidsjaren	<u>1</u> <u>2</u>

Opgave 7

Maximumscore 2

- 20 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om advisering van de overheid bij belangrijke beleidsvoornemens op sociaal-economisch gebied.

Maximumscore 2

- 21 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat als mensen (uit financieel belang) sterker worden aangezet tot het accepteren van een (beter betaalde) baan die verder van de woonplaats af ligt / noodzaakt tot verhuizen, er een migratie ontstaat uit gebieden met een hoog werkloosheidspercentage naar gebieden met een laag werkloosheidspercentage.

Maximumscore 2

- 22 “Een oorzaak die wordt benadrukt is het geringe verschil tussen de hoogte van de sociale uitkeringen en de hoogte van het minimumloon.”
Een voorbeeld van een juiste toelichting is:
Een toelichting waaruit blijkt dat een verlaging van sociale uitkeringen / een verhoging van het minimumloon ertoe kan leiden dat mensen met een uitkering eerder werk accepteren.

Opgave 8

Maximumscore 2

- 23 Uit het antwoord moet blijken dat het om de kapitaalrekening gaat.

Maximumscore 2

- 24 kleiner
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat het saldo op de “olier rekening” het tekort op de goederenrekening heeft vergroot.

Maximumscore 2

- 25 toename van het aanbod van dollars
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat bij betaling van goederen die door de VS geïmporteerd worden, dollars worden omgewisseld in buitenlandse valuta.

Maximumscore 2

- 26 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de belangstelling voor beleggingen / investeringen vanuit het buitenland in de VS is toegenomen, waardoor het saldo op de kapitaalrekening is toegenomen en het stijgende tekort op de goederenrekening meer dan gecompenseerd wordt.